

JORMA KURVINEN

**SUSIKOIRA ROI
KESÄDUUNISSA**

JORMA KURVINEN

**SUSIKOIRA ROI
KESÄDUUNISSA**

 SAGA
EGMONT

Jorma Kurvinen

Susikoira Roi kesäduunissa

SAGA Egmont

Susikoira Roi kesäduunissa

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1982, 2020 Jorma Kurvinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726357219

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com - a part of Egmont,
www.egmont.com

Ensimmäinen luku

Tomi oli aikonut puhua isän kanssa asian selväksi, mutta Huhtalan soitto kesken syönnin sotki asian.

Hän kuuli pöydän ääreen isän innostuksen, kun se huusi puhelimeen:

- Ihanko totta. Hienoa! Minä sanoinkin jo keväällä, että ollaan Huhtalan kanssa sen verran vanhoja kavereita, että se muistaa varmasti Tomin, kun ottaa remmiä kesähommiin ... Aivan upeaa. Odotas vähän, ole hyvä, niin minä varmistan sen ... TOMII.

Äidin katseessa vaihtui innostus hämmästykseksi hänen nähdessään hitauden, jolla Tomi nousi pöydän äärestä ja lähti olohuoneeseen. Eihän se voinut aavistaa, että koko tilanne oli muuttunut keväällisen jälkeen. Silloin oli tuntunut kivalta, kun isä oli lupailut soitella kavereilleen ja kehuskellut Huhtalallakin, että kun se mies pistää nimen muistiin, niin se myös pysyy siellä. Mutta sen jälkeen, kun Valte oli luvannut hommia huoltoasemalla heille kummallekin, sekä Roille että hänelle, Tomi oli työntänyt kaikki muut mahdolliset kesäduunit mielessään pärekoppaan ja vintille.

Isän olemus hehkui intoa, kun se piteli puhelinta kourassaan. Nimenomaan puhelinta. Se oli nostanut sen kämmenelleen ja piti toisessa kuuloketta.

- Sopiiko sinulle aloittaa Huhtalan varastolla jo huomenaamulla?

Isän ääni sanoi, että kysymys oli pelkästään muodollinen. Hän piti selvänä, että Tomi menee pää kolmantena jalkana.

Kysymällä pojalta saattoi vaan osoittaa demokraattisuutta, jolla perheessä toimittiin.

Olisi kai Tomikin voinut valita sanansa vähän tyylikkäämmin, mutta häntä risoi tekodemokraattisuus ja ylenpalttinen into, jolla isä otti vastaan tiedon kesäduunista niin kuin heille olisi soitettu Veikkaustoimistosta, että herralla oli seitsemän oikein viime lotossa.

- Ei sovi.

Isän kasvot tummuivat.

Nopeasti hän siirsi puhelimen kämmeneltään pöydälle ja painoi sitten kuulokkeen äänipään kouransilmäänsä.

- Ja miksi ei?

- Minulla on toinen duuni.

Tomi manasi itseään.

Jos minä olisin nopsasti kertonut Valten tarjouksesta ennen kuin me istuimme ruokapöytään, tilanne ei olisi ollut isälle niin kelju, kun se olisi pystynyt heti ottamaan asian hiukan toisin. Mutta hommat olivat nyt niin kuin olivat.

- Harkitse nyt kolmesti ennen kuin teet päätöksen, isä painotti. - Huhtala ei uusi tätä tarjousta.

Se pisti nielaisemaan. Mutta he olivat jo sopineet Valten kanssa. Ja muutenkin.

- Minä menen jo tänä iltana hommiin ja olen sopinut siitä.

Ilme isän kasvoilla koveni.

- Mikäpä se siinä sitten. Itsehän sinä valitset.

Hän nosti kuulokkeen.

- Tiedätkö, minä olen kauheasti pahoillani, mutta poika on tällä välin saanut jo töitä ja sopinut niistä, enkä minä tiennytkään.

Se nyt ei jollekin Huhtalalle merkinnyt mitään. Sille oli varmasti sata tulijaa jonossa. Ja se tuntui ottavankin tämän ihan asiallisesti. Isäkin pystyi jo naurahtamaan puhelimesta miesten sopiessa jostakin kalareissusta.

- Totiselta isä silti vaikutti tullessaan takaisin päivällispöytään.

- Toivottavasti sinä nyt tiesit mitä teit. Minullehan niistä ei kerrota kuin jälkikäteen.

Äidin tuijotus tuntui yhtä keljulta.

- Olisin minä kertonut nyt sapuskoinnin aikana.

Isä näytti epäluuloiselta.

- Se on niin tuore asia?

- Olen minä sen aamupäivästä saakka tiennyt. Mutten kuvitellut niin kiireelliseksi. Panttasin tahallanikin, että kerron sitten syönnillä. Minä en kuvitellutkaan enää mitään Huhtalasta. Sehän sanoi silloin keväällä, että soittaa joskus toukokuun ensimmäisellä viikolla.

Tässä ois voinut sanoa senkin, että luultavasti Huhtalakaan ei ollut sen kummemmin ajatellut häntä. Sillä oli jäänyt vaan joku tulematta, ja nyt piti saada sitten muutamassa minuutissa toinen tilalle jo aamuksi duuniin. Silloinhan ne muistuvat vanhat kaveruudetkin mieleen.

Ei kannattanut kuitenkaan rassata isää. Se oli tämän vuoksi tarpeeksi kireä jo muutenkin. Ehkäpä silläkin kävi vähän samat ajatukset mielessä nyt, kun se sai aikaa funtsia Huhtalan tarjousta.

- Ja mikä on tämä ihmeellinen homma, johon sinä olet saanut kiinnityksen tänään ja menet jo illaksi töihin?

- Me mennään Roin kanssa Valten huoltoasemalle.

- Roin kanssa? Sekö tämän ratkaisi?

- Olin minä sopinut jo muutenkin sitovasti. Mutta on minusta kiva ottaa Roi duuniin. Se ois jäänyt ihan yksin teidän lomanne ajaksi, jos minä olisin mennyt Huhtalalle. Peltivaari ois saanut sen vastuksikseen.

Tämä oli totuus, jonka isäkin myönsi. Mutta jankkasi silti:

- Ja mitä työtä Roi siellä tekee, aikuisten kielellä sanottuna? Hoitaa kassaa vai?

- Valten väittämän mukaan Roin hommaa hoitamaan tarvittiin viime kesänä kaksikin miestä eikä tullut sittenkään tarpeeksi tiivis pussi. Sinne murtauduttiin ainakin kahdesti siitä huolimatta.

- Ja sinä olet mennyt takaamaan, että nyt ei murtauduta?

- Mistäpä kukaan semmoista voi taata, äiti sekaantui puheeseen. - Mutta olisi minunkin mielestäni Huhtalan tarjoama työ ollut jotenkin varmempaa. Niin isossa talossa.

- En minä enää viitsi ruveta perumaankaan, kun on varmat puheet Valten kanssa, Tomi puolustautui.- Tunnin päästä töihin lähtö.

- Mikäpä se siinä, isä oli hyväksyvinään. - Toivotaan ettet sinä joudu katumaan ratkaisiasi. Sinulla on nyt ollut tilaisuus valita. Aika äkkiä siinä on tullut miehentarve Valtellakin.

Isä saattoi nakata sen keljuuksissaan, itse kokemansa pettymyksen tunteen vuoksi. Mutta joskus myöhemmin Tomi kyllä sai sanat mieleensä.

Toinen luku

- Aiotko sinä antaa tuon juoksennella täällä vapaana?

Vaikka Tomi tunsu entuudestaan useimmat illan mittaan huoltoasemalla käyneistä asiakkaista, tämä mies ei ollut tuttu edes ulkonäöltä. Mutta tuli tutuksi juuri tällä hetkellä, puhuessaan Valtelle, joka oli kiiruhtanut pyyhkimään kolmesataakahdeksankymppisen ikkunat.

Ihraniska, Tomi henkäisi sisimmässään.

Mies ei ilmeisesti nähnytäkään niin vähäpätöistä olentoa kuin bensanmyyjä. Ainakin läski puhui Valtelle hiin kuin he olisivat olleet kahdestaan koko planeetalla:

- Tuo hurtta lopettaa viimeisetkin asiakassuhteet tästä paikasta. Ainakaan naisihmiset eivät uskalla nousta autosta vaikka saisivat polttoaineen ilmaiseksi.

Uskalsithan tuota itsekin.

Roi seiso puolenkymmenen metrin päässä miehestä jollakin tavalla kummallisen jäykkänä. Hyvä ettei sillä ollut niskakarvat pystyssä.

Ukkoparka tajusi, ettei siitä pidetty.

Mutta Tomi ei katsonut pitkään Roihin. Valten naamaa hän sen sijaan tähysteli levottomuuden kulkiessa jossakin sisikunnassa edestakaisin kuin jääpala.

Entä jos tuo pontsari saikin Valten uusiin ajatuksiin. Ettei tässä ollutkaan hyvä pitää koiraa. Eikä koiran omistajaakaan. Sitä paitsi: mies ei ollut pelkästään väärässäkään, kun asiaa ajatteli. Ihmiset, joilla itsellään ei ollut koiraa, aristelivat useinkin isokokoista Roita.

Tässä piti pistää pystyyn oikea mainoskampanja ukon peeärrän hyväksi.

Mersunomistaja oli ilmeisesti Valten vakioasiakkaita. Niin tottuneesti Valte avasi auton konepellin jatkaen miehen vuodatuksen kuuntelemista tarkistaessaan öljyn.

- Noissa nyt ei tule mitään vahinkoa, vaikka hurtta antaa niille lähdönkin.

Tomi oli varuillaan mersun polttoaineen kanssa. Lorinasta kuuli, että tankki oli juuri tulossa täyteen. Tämä tyyppi näytti niiltä miehiltä, jotka nostavat jumalattoman äänen jos pisarakaan menee yli.

- Neljäkymmentäkolme, Tomi sanoi ääneen katsoen jo mersun ohi vanhaan Ladaan, jolla kaksi romaaninaista ajoi itsepalvelutankille.

Ihraniska ei vaivautunut edes alentamaan ääntään sanoessaan vinosti hymyillen:

- Sinä et kysy niiltä edes onko niillä millä maksaa bensojaan.

- Yleensä niillä on, Valte puolusti asiakkaitaan.

Tomi tunsi suoranaista kipua pidättäytyessään irvistämästä läskille.

Eihän tässä ole kysytty sinunkaan rahojasi.

Ladan takapenkillä oli tipponikke-ikäisiä. Ne rupesivat heti veivaamaan ikkunoita auki ja huutelemaan Roille.

Tomi käveli Ladaa kohti kaartuen koiran suuntaan ja komensi suupielestään:

- Roi maahan. Paikalla.

Teki mieli sipaista ukon päälakea koiran heilauttaessa tuuheaa häntäänsä ja seuratessa uskollisilla silmillään isännän liikehtimistä. Mutta tässä oltiin nyt työssä.

Valte oli sanonut, että hän pyrkii mahdollisuuksien mukaan jelpsimään itsepalveluasiakkaitakin, jos kerran oli aikaa siihen.

»Minä inhoan koko itsepalvelumeininkiä», Valte oli kuohahtanut. »Miehet makaavat sisällä ja tiiraavat ikkunoista, kun asiakas tankatessaan sotkee itsensä ja

säästää kuusikymmentä penniä. Yhtiön kesämainoksessa vois lukea paremminkin: Emme pidä meidän molemminpuolista asiakassuhdettamme edes kuudenkymmenen pennin arvoisena. Ottakaa polttoaineenne ja maksakaa kassalle. Mitä nopeammin häivytte, sen parempi ...»

Ilman Valten sanojakin, läskiä ärsyttääkseen, Tomi olisi pitänyt kiirettä mennessään palvelemaan rouvia.

- Katohan mikä äläkkä siinä syntyy, kun tuo rakki pistää kohta poskeensa yhden noista pennuista, ihraniska ennusti Ladan takaoven auetessa ja miniletkan suhahtaessa alas asfaltille.

- Katsotaanko, rouva, öljyt?

Nainen epäröi.

- Onko tuo vihainen?

- Ei ole.

- Oikeastaan ne vois katsoakin.

Tomin avatessa konepellin tipponiket lähestyivät Roita, joka katseli tarkasti pitkiä hyppyjä ja nopeita pyörähdyksiä tekeviä isoäänisiä lapsia. Hän ei jäänyt seuraamaan tilannetta, vaan veti öljytikun ulos.

Se näytti uhkaavan kuivalta. Eikä tarkistustyöntö parantanut tulosta.

- Tänne olisi varmasti syytä lisätä öljyä, rouva ... Tomi alensi ääntään ... Se näyttää melkein kuivalta.

Nainen ei pahemmin hätkähtänyt.

- Pistetään sitten vaan.

- Siihen menee koko litrakin varmasti.

Nainen hyväksyi sen. Samoin öljymerkin.

- Puskii, rakki, läski yllytti mersun luota.

Yksi muksuista yritti ärsyttää Roita jalallaan.

- Rami härnäa koiraa, pikkulikka kanteli.

- Ootkos kunnolla siellä.

Nappula perääntyi. Ehkä jokin koirassakin sai pikkukaverin järkiinsä.

Lettipäinen pikkulikka, korkeintaan nelivuotias, kyykistyi ihan lähelle koira.

- Tseh, päälle vaan, läski yllytti.

- Saako sitä silittää?

Tomi koukkasi matkallaan öljynhakuun lähemmäksi koira. Hän kyykistyi mimmin viereen.

- Saa sitä silittää ... Raaputa vaikka ensin leuan alta tällä tavalla.

Tytön silmät olivat vissiin teelautasen kokoiset ja häkellyttävän kirkkaat. Niistä loisti iloinen uteliaisuus suus tyttösen työntäessä pulleaa kättään Roin kaulalle ja hipaistessa sormenpäillä sen turkkia.

- Uskallat sinä silittää sitä aivan kunnolla ... Sillä tavalla. Se tykkää kilteistä lapsista. Mutta sitä ei saa härnätä. Sen nimi on Roi.

Tomin jatkaessa matkaa läski nauraa kätkätti Valtin lähettyvillä.

- On jumalauta talonvahti sullakin. Nehän houkutelevat sen makkaralla tuonne pusikkoon ja tyhjentävät koko huoltoaseman.

Oliko Valtin ilmeessäkin jotakin samantapaista epäilystä? Oli.

Tomi hidasti askeleitaan.

- Maailmasta ei niin paljoa makkaraa löydykään, että Roi antaa pettää sillä itseään, kun minä olen sanonut mitä sen pitää tehdä.

Läski nosti leukojaan.

- Niinhän sitä luullaan ... Pannaanko poika sun viikon kesätienestis veikkaa, että minä höynään tuon piskin parilla nakilla tuolta mersun viereen?

Tomi pysähtyi. Kenties kaikki muukin, maapallonliikettä myöten. Viikon palkkarahat saattoivat olla tuolle porholle

pikku juttu, mutta Tomille tässä oli tosi kysymyksessä.

Eikä ollut mitään mahdollisuutta perääntyä. Ei menettämättä Roin kunniaa. Ja omaakin.

- Mikäpä se siinä.

Tomi oli tajunnut miten molemmat rouvat olivat pidätelleet hetken ajan hengitystään. Nyt kummankin olemuksessa oli jotakin vaikeasti selitettävää, mutta hyvin aavistettavaa: ylpeyttä ihmisarvon puolesta.

Ne saattoivat joutua tämäntapaisiin tilanteisiin monestikin ja ymmärsivät häntä.

Tomi katsoi koiraan.

- Roi paikalla!

Vilkaisemattakaan kehenkään toiseen Tomi jatkoi matkaansa kohti ovea ja edelleen sisälle.

Sielläpähän oli läskillä nyt tilaisuus veikkansa voittamiseen. Ei tarvinnut ainakaan sanoa, että hän oli vaikuttamassa asiaan. Ja oli tämä helpompi kestääkkin näin. Sisin vapisi kuin vinttikoiira. Jos vähänkin pysähtyi ajattelemaan, tärinä siirtyi käsiin saakka.

Oli parasta hoitaa hommansa vaan. Kaikki meni nyt kuitenkin niin kuin meni, pelkäsi tässä miten tahansa.

Tomi keskittyi täyttämään automaattista litran öljykannun. Hän teki sen tahallisen hitaasti saadakseen ajan kulumaan. Hän värkkäsi paperipyhkeen kanssa kuivatessaan kannun kupeen huolella. Ja jokainen askel, jonka hän otti huoltamon puolelta välieteisen läpi myymälään, oli kuin hidastetusta filmistä.

Kassatiskin luota näki ulos halusi tai ei.

Läski seiso kolmen neljän metrin päässä Roista ja heilutti kädessään useamman nakin ketjua maanitellen koiraan sanoin, jotka eivät kuuluneet sisälle.

Tomi tunsi yhtä aikaa riemukasta huolettomuudentunnetta ja syvää häpeää.

Sinä olit oikein huolissasi rahoistasi, niinkö? Sentään viikon duunit vaakalaudalla, mitäs niitten rinnalla nyt parhaan kaverin luottamus ja uskollisuus.

Oli tuskallista ajatella millaisin tuntein Roi ottaisi vastaan nämä epäilykset, jos tajuaisi hänen ajatuksensa. Niin kuin kaikki heidän yhdessä kokemansa olisi mitätöity kerralla.

No joo, mutta onhan se nyt kuitenkin vain koira. Miksei se saata unohtaa hommansa, kun siinä ympärillä oikein tohotetaan ja houkutellaan makkaroilla.

Kato nyt peiliin ja sano ittelles, että haista paskat! Sinut saatettaisiin houkutella pettämään Roi, vissiinkin. Mutta ukko ei petä kaveriaan.

Tomi pidätteli itseään työntymästä vielä ulos. Hän oli liian kiihdyksissään, selvästikin. Sitä tämä tunnekuuhu sisimmässä oli. Kaikki nämä ristiriitaiset tunteet. Kun ei tiennyt kumpaa se oikein oli, rakkautta koiraan vai vihaa omaa itseään kohtaan. Peltivaari oli sanonut joskus, että ihminen muistuttaa melko paljon vanhan talon sähkösteemeitä, joissa saattaa lyödä virta läpi milloin mistäkin ja polttaa proput. Ristiriitatilanne pani sisimmässä jotakin kuuhumaan ja kun korkki pokshti paikaltaan, kaikki tuli sitten ulos kuin puistellusta kokispullost.

Eikä hän halunnut näyttää ainakaan tuolle läskille miten kiihdyksissään oli.

Pakottaen itsensä kuin ulkopuoliseksi Tomi käveli ovelle ja työnsi sen auki lähtien öljykannu kädessään kohti Ladaa.

Makkaranheiluttajan kohdalla hän oli vilkaisevinaan ohimennen mieheen.

- Mitenkäs ne täällä nämä koiranhoukutteluhommat sujuvat?

Ihraniska punoitteli.

- Ensimmäisen kerran elämässäni minä törmään rakkiin, johon makkara ei pysty.

Tomi kaatoi öljyä Ladaan ja puhui selkensä taa:

- Te olette sitten törmännyt aina ihan väriin koiriin.

Minä taas tunnen pelkästään semmoisia sessoja, että kun niitten kans on sovittu jotakin, se myös pitää, tuli siihen sitten minkälaisia makkaroita tahansa.

Asia ei ollut aivan niinkään kyllä, mutta olipahan leuhka tilaisuus sanoa se. Mitä tässä nyt kannatti pikkumaiseksi ruveta, kun vetonakin olivat koko viikon mestat.

Hän vilkaisi vielä mittatikkuun ja näytti sitä naisellekin.

- Nyt se vaikuttais paremmalta, rouva.

Nainen kiitti.

Tomi painautti konepellin kiinni. Kun hän kääntyi, hänen katseensa osui läskin raivosta vääristyneille kasvoille.

- Piski on hakattu tietenkäin niin moneen kertaan, ettei uskalla mitään. Toivottavasti se ei joudu näillä nurkilla vastakkain meidän Bington kanssa. Bingo syö tuollaisen mopsin häntineen.

Mies heilautti nakkiketjun lentoon ja päästi irti viimeisestä.

Ryväs putosi Roin eteen, viimeiset kaksi nakkia lensivät suoraan sen naamalle.

Koira ei liikahtanutkaan.

- Mikä helvetti sitä vaivaa? läski mekasti. - Eikö se syö makkaraa?

Lapset olivat perääntyneet kauemmaksi koiran luota kuin aavistellen jotakin poikkeavaa olevan tekeillä. Nyt ne tuijottivat paikalleenjähmettynyttä koiraä silmät pyöreinä, suu jonkin odotuksen jäykistämänä, itsekään liikahtamatta paikaltaan.

- Saa ottaa.

Ensimmäisellä hotaisulla meni ainakin kaksi nakkia. Ja loput toisella.

Tipponikkekaarti taputti käsiään ja hyppi innoissaan. Kuskina toimiva nainen lähti kohti myymälää. Tomi jäi